

Jedina planinska reka u Vojvodini, Nera, uveliko niže godine u neizvesnosti da li će doživeti i preživeti, puštanje mini hidroelektrane u pogon, što je bilo nagovešteno da će se desiti ovog proleća.

Budući da nisu dobijene dozvole za takav poduhvat, među kojima treba da bude i saglasnost Srpsko-rumunske komisije za vode, Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode, kao i izrada novog Prostornog plana područja posebne namene, Nera i dalje teče svojim tokom, brzinom nešto više od metra u sekundi.

Kako je predsednik opštine Bela Crkva Darko Bogosavljević nedavno rekao, Nera na godišnjem nivou ima prosečan zahvat od 12 kubika u sekundi, a za funkcionisanje MHE potrebno je osam.

- Kad sve saberemo i oduzmemo, dolazimo do četiri kubika na Neri, što znači da bi leti, gde je na nekim delovima dubina do 30 centimetara, tada bilo oko pet, što bi uništilo floru i faunu - pojašnjava Bogosavljević. - Prostorni plan Bele Crkve je u izradi, malo smo stali u ovom trenutku jer smo u međuvremenu imali proglašenje PIO Karaš-Nera, koji obuhvata i taj potez oko Nere. To znači da prostorni plan mora da sagleda i tu novu činjenicu da je proglašen predeo izuzetnih odlika, a koji obuhvata više od 60 odsto opštine.

Balansirajući između odluke da se turbine pokrenu i potrebe da se priroda ne ugrozi, predsednik opštine kaže da nema ništa protiv puštanja u pogon MHE, ali samo ukoliko to bude u skladu sa zakonom i ako struka da mišljenje da elektrana može bezbedno da radi.

- Pritom, ne želim da zanemarim deo očuvanja životne sredine i vrednosti koje postoje, ali sve to treba da bude usklađeno sa razvojem opštine, privrede i turizma, odnosno svega onoga što omogućava ljudima da ovde ostanu - navodi Bogosavljević, dodajući da, ukoliko MHE krene s radom, treba je pratiti i znati kakva je situacija u kom trenutku, kao i da je reč o zelenoj energiji, koja je dobra ako postoji potencijal.

Aktivisti lokalnog ekološkog udruženja „Aurora“ od 2015. godine pokrenuli su niz inicijativa i aktivnosti kako bi ukazali na to da bi završetak i puštanje u rad postrojenja na tom vodotoku imali katastrofalan efekat na šire područje.

- Istina je da objekat ima građevinsku dozvolu koju je izdala Opština Bela Crkva, ali već je i ona sporna jer je izdata uz niz propusta odnosno očigledno bez provere usklađenosti dokumentacije, pa se u dokumentima pominju različite lokacije, nedostaje hidrobiološke analiza i slične stvari i ono što je možda ključno - objašnjava Milan Belobabić iz udruženja „Aurora“. - Nedostaje i saglasnost zajedničke Srpsko-rumunske komisije bez čijeg stava ne bi smelo ništa da se radi na tom području. U najmanju ruku bilo bi neophodno da se uradi detaljna revizija dokumentacije koja prati izgradnju mini hidrocentrale u blizini Nere, jer očigledno postoje neusklađenost i propusti.

Mini hidroelektrana nije bila predviđena da se gradi na reci Neri, već na derivacionom kanalu Jaruga koji je, prema rečima Bogosavljevića, suv. Takođe, da bi elektrana bila puštena u pogon, mora da se napravi prag ili vodozahvat iz Nere kako bi voda došla do turbina.

Pomoćnik pokrajinskog sekretara za urbanizam i zaštitu životne sredine dr Ratko Bajčetić u jednom od intervjua rekao je da ni Pokrajinski zavod za zaštitu prirode nema pozitivno mišljenje po pitanju izgradnje pomenutog vodozahvata, upravo zato što se taj prostor nalazi u zaštićenom području.

- Zavod za zaštitu prirode je naveo i na koja pitanja ta studija treba da odgovori, ali studija koja je dostavljena nije odgovorila na ta pitanja i samim tim uslovi se ne mogu smatrati ispunjenim. Ono u šta sam sasvim siguran je da će se Pokrajinski zavod za zaštitu prirode pridržavati Zakona o zaštiti prirode i akta o proglašenju Zaštićenog prirodnog dobra „Karaš-Nera“ - pojasnio je tada dr Bajčetić.

Izvor: dnevnik.rs